

Pol1004 vår 2020 -Sensorveiledning.

Oppgave 1

Forklar kort hva som menes med økonomisk globalisering.

Oppgavens første spørsmål er grunnleggende for emnet. Aktuell litteratur for økonomisk globalisering er Mishkin (særlig) og Stedger – med en generell tilnærming til globalisering, med økonomi som et aspekt. Sistnevntes definisjon er tilstrekkelig – at globalisering er en prosess som er kjennetegnet ved at verden blir mindre og mer kompakt i tid og rom. Økonomisk globalisering deles ofte inn etter tradisjonell handel på den ene siden, og mobilitet av kapital på den andre. Alle forventes å få til noe her.

Diskuter betydningen økonomisk globalisering hatt for Norge gjennom de seneste tiårene.

Det er en smakssak hvor langt tilbake man går, men det bør ikke være for langt. Norge har hatt mye å vinne på økonomisk globalisering, som stor aktør i internasjonal handel. Vi har en svært åpen økonomi, og er avhengig av internasjonale markeder. Uten økonomisk globalisering ville inntektene og velstanden vært lavere. Viktige eksportprodukter: Fisk, metaller, råvarer – og særlig petroleum (olje og naturgass). Også importen spiller en viktig rolle: Globaliseringen gir et stort vareutvalg og dermed høy velferd, også på grunn av dette (i tillegg til økt velferd som skyldes at omfattende handel gir økte inntekter).

Noen kommer her inn på EØS-samarbeidet – dvs. regional økonomisk integrasjon. Dette er greit, men selv om det er liknende prosesser, er temaet noe snevrere enn globalisering.

Illustrer gjerne med eksempler.

Her kan mye nevnes – særlig at det blir mulig å få inntekter fra råvarer eller produkter som ikke kan selges i stor skala innenlands. Også importvarer gir gode illustrasjonsmuligheter.

Diskuter til slutt betydningen av Verdenshandelsorganisasjonen (*World Trade Organization, WTO*) for rammebetingelser for internasjonal handel, særlig for små stater som vår egen.

Dette er den mest krevende delen av oppgavesettet. Spørsmålet er omfattende, og kunne utgjort hele eksamensoppgaven (i likhet med den første delen, isolert sett):

Det må aksepteres korte og stikkordsmessige svar på begge hoveddelene av oppgaven.

Med tilgang til alle hjelpe midler hjemme, forventes alle å kunne si noe om hva WTO er og går ut på og hvilke oppgaver organisasjonen har: Et forum for forhandling av handelsavtaler, særlig multilateralt, samt et sekretariat med eksperter og en tvisteløsningsmekanisme. Tidsknapphet vil likevel begrense kvaliteten. Det er bl.a. ny (for emnet) artikkellitteratur om løsning av tvister på pensum, og de som eventuelt får noe ut av dette bør få ekstra uttelling. Hovedpoeng er bl.a. at WTO kan assistere medlemslandene i både å oppnå avtaler med hverandre, og å løse tvister som måtte oppstå ifm. handelsavtaler. Det gir et høyt handelsvolum hvis organisasjonen lykkes. Særlig små land som Norge har nytte av dette rammeverket, bl.a. fordi vi har få eksperter på handel nasjonalt, og fordi vi som et lite land har beskjeden egen forhandlingsmakt sammenliknet med store og toneangivende land. WTO og dens rammeverk bidrar i stor grad til å utjevne forskjeller i muligheter til å nå fram. *Det forventes at dette er den mest krevende delen, og bedømmelsen tar hensyn til det.*